

Miljödepartementet
Miljöminister Isabella Lövin

Fråga om tidplan för regeringens beslut avseende inkapslingsanläggning och slutförvar för använt kärnbränsle

Oskarshamns kommun och Östhammars kommun har sedan början av 1990-talet varit engagerad i arbetet med att nå en lösning för slutförvar av det använda kärnbränslet. Den viktigaste orsaken till Oskarshamns kommuns engagemang har varit det faktum att mellanlagret för det använda kärnbränslet, Clab, är beläget i Oskarshamn. Kommunen har under hela processen, från det att Clab byggdes fram till nu varit tydliga med att mellanlagret bara är just ett mellanlager och att frågan om en slutlig lösning måste komma till stånd.

Slutförvarsprojektet har kantats av ett antal reviderade tidplaner med förseningar som följd. Nu ser vi dock att ärendet närmar sig den tidpunkt då regeringen ska ta ställning till om man ska tillåta att SKB får bygga en inkapslingsanläggning i Oskarshamn och ett slutförvar i Östhammar. Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten har lämnat sina yttranden till regeringen. Kommunfullmäktige i Oskarshamn har tidigare tagit ställning i vetofrågan och Östhammars kommun kommer sannolikt göra detsamma 2020. Riksdagen har dessutom under våren tagit beslut om ett tydliggörande i lagstiftningen som reglerar statens ansvar efter förslutning av slutförvaret. Snart finns således alla förutsättningar på plats för att regeringen ska kunna ta ställning om att man ger verksamheten tillåtlighet.

Utifrån ovanstående förutsättningar önskar Oskarshamn och Östhammars kommuner ta del av departementets tidplan fram till kommande regeringsbeslut. Kommunernas utgångspunkt är att hela SKB:s ansökan ska prövas av regeringen vid ett och samma tillfälle. När kommunfullmäktige i Oskarshamn i juni 2018 tog ställning i vetofrågan och sade ja till byggandet av en inkapslingsanläggning var detta en viktig förutsättning. Oskarshamns kommun kan inte acceptera att den delen av ansökan som innebär en utökning av lagringskapaciteten från 8 000 ton till 11 000 ton i Clab bryts ut och behandlas i särskild ordning eftersom allting hänger ihop. Kommunerna ser en allvarlig risk med att prövningen av resterande del av ansökan i så fall kan dra ut på tiden och att det använda kärnbränslet kan bli kvar i mellanlagret Clab under en betydligt längre tid än vad som från början var avsett. Prövningen av ett sammanhållet system för hantering av använt kärnbränsle har pågått sedan 2011. Med ytterligare förlängningar av prövningen riskerar dessutom mycket av det grundmaterial och undersökningar som legat till grund för ansökan att bli föråldrat.

En utökning av lagringskapaciteten i Clab med närmare 40 procent är en väsentlig förändring och om frågan bryts ut ur sitt sammanhang ska Oskarshamns kommun återigen ta ställning i

vetofrågan. Om inte en långsiktig lösning med ett slutförvar kan presenteras är det betydligt svårare att kunna motivera ett sådant beslut.

Med önskemål om ett skyndsamt besked om den planerade tidplanen fram till regeringsbeslutet.

30 september 2020

Andreas Erlandsson
Kommunstyrelsens ordförande
Oskarshamns kommun

Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande
Östhammars kommun